

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2Cob/48/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118298560
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Krišková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:6118298560.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubice Kriškovej a členiek senátu JUDr. Nory Vladovej a JUDr. Eleny Kúšovej v právnej veci žalobcu: Dušan Vykoukal podnikajúci pod obchodným menom Dušan Vykoukal, s miestom podnikania Ludvíkov dvor 801, 040 15 Košice - Šaca, IČO: 10 818 839, zastúpeného: AZARIOVÁ & RUŽBAŠÁN Law firm s.r.o., Kmeťova 26, 040 01 Košice, IČO: 47 237 406, proti žalovanému: KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441, zastúpenému: JUDr. Felix Neupauer, advokát, Dvořákovo nábrežie 8/A, 811 02 Bratislava, o zaplatenie 601,46 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I č. k. 29Cb/191/2018-118 zo dňa 7.10.2019 takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu Bratislava I č. k. 29Cb/191/2018-118 zo dňa 7.10.2019 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

o d ō v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcu a priznal žalovanému proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Žalobca sa domáhal, aby súd uložil žalovanému zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 601,46 Eur s príslušenstvom, pričom svoj nárok odôvodnil tým, že dňa 22.11.2017 došlo k dopravnej nehode, pri ktorej bola spôsobená škoda na motorovom vozidle zn. Ford Focus, ečv: Z., VIN: I., ktoré v čase dopravnej nehody patrilo poškodenej H. N.. Škodovú udalosť spôsobil vodič iného motorového vozidla, ktorého zodpovednosť za škodu bola poistená u žalovaného. Škodová udalosť bola žalovanému ohlásená a zaregistrovaná ako poistná udalosť č. 9526803853. Poškodený si dal svoje motorové vozidlo opraviť v autoservise žalobcu. Náklady na opravu predstavovali sumu vo výške 1.642,22 Eur, ktorá suma bola následne uplatnená u žalovaného faktúrou č. 2018001. Oznámením o poistnom plnení z 10.01.2018 žalovaný oznámil ukončenie šetrenia poistnej udalosti a z fakturovanej sumy za opravu vozidla poškodeného vo výške 1.642,22 Eur bola poškodenému priznaná suma vo výške 1.215,93 Eur a nepriznaná suma 427,25 Eur. Táto pohľadávka poškodeného bola následne postúpená na žalobcu zmluvou o postúpení pohľadávky z 09.02.2018. Dňa 14.03.2018 došlo k dopravnej nehode, pri ktorej bola spôsobená škoda na motorovom vozidle TOYOTA Auris, EVČ: Z., ktoré v čase dopravnej nehody patrilo poškodenému: E.. F. V. - O., E.: XX XXX XXX. Predmetnú škodovú udalosť spôsobil vodič iného motorového vozidla, ktoré bolo v čase škodovej udalosti povinne zmluvne poistené na zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla u žalovaného. Škodová udalosť bola žalovanému riadne ohlásená, a ten ju zaregistroval ako poistnú udalosť č. 9565561658. Poškodený si nechal svoje motorové vozidlo opraviť v servise u žalobcu. Náklady na opravu tohto motorového vozidla boli vo výške 635,41 Eur s DPH, resp. 529,51 Eur bez DPH. Táto suma bola následne uplatnená u žalovaného faktúrou 2018017. Oznámením o poistnom plnení zo dňa 04.05.2018 oznámil žalovaný ukončenie šetrenia poistnej udalosti. Suma priznaná a uhradená žalovaným predstavovala 355,30 Eur. Celková nepriznaná suma, po odpočte DPH predstavuje 174,21 Eur. Táto pohľadávka poškodeného bola postúpená zmluvou

o postúpení pohľadávky zo dňa 02.05.2018 na žalobcu. Žalovaný v oznámení o poistnom plnení pri poistnej udalosti č. 9565561658 krátil poistné plnenie v dôsledku údajnej nadhodnotenej práce za normohodinu. Žalobca poukázal na § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka a uviedol, že poškodenému sa majú uhradiť všetky náklady ktoré vynaložil na uvedenie poškodeného motorového vozidla do pôvodného stavu. Navyše žalobca si účtoval náklady na cenu práce vo výške 30,- Eur bez DPH, čo je v porovnaní s inými servismi v danom regióne cena výhodnejšia alebo porovnateľná. Žalovaný taktiež krátil poistné plnenie pri poistnej udalosti č. 9565561658 z dôvodu nedoloženého nadobúdacieho dokladu. Predmetný nadobúdaci doklad t. j. dodací list zo dňa 24.04.2018 bol žalovanému riadne doložený. Na základe uvedeného si žalobca uplatnil krátený nárok na náhradu škody z poistnej udalosti č. 9526803853 vo výške 427,25 € a z poistnej udalosti č. 9565561658 vo výške 174,21 €, t. j. spolu vo výške 601,46 € s príslušenstvom. Žalobca si v súlade s § 517 ods. 1, 2 a 3 Občianskeho zákonníka v spojení s § 797 ods. 3 Občianskeho zákonníka uplatnil aj nárok na úroky z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 427,25 Eur od 01.02.2018 do zaplataenia a zo sumy 174,21 Eur od 19.05.2018 do zaplataenia.

3. Žalovaný žiadal žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietnuť. Žalovaný namietal nesplnenie zákonných kritérií požadovaných ust. § 132 CSP žalobcom, konkrétne namietal absenciu opisu rozhodujúcich skutočností v obsahu žaloby žalobcu, pretože žalobca nešpecifikoval priebeh škodových udalostí a ďalších realizovaných úkonov, týkajúcich sa škodových udalostí. Žalovaný namietal nedostatok aktívnej vecnej legitímácie z dôvodu, že obaja poškodení mali voči žalobcovi záväzok, ktorý spočíval v neuhradenej faktúre. Práve poškodení predstavovali subjekty, ktoré boli dlžníkmi žalobcu. Uvedené potvrdzujú a preukazujú práve žalobcom predložené faktúry, v zmysle ktorých subjektom zaviazaným na plnenie boli práve poškodení. S poukazom na uvedené ako aj ust. § 524 Obč. z. nemohli poškodení, ktorí predstavovali dlžníkov žalobcu, platne uzatvoriť zmluvy o postúpení pohľadávok. S poukazom na uvedené, ako aj na znenie ustanovenia § 524 Obč. z. vyplýva, že nakoľko poškodení predstavovali dlžníka žalobcu, nemohli so žalobcom platne uzatvoriť zmluvy o postúpení pohľadávok. Uviedol, že žalobca nemôže predstavovať aktívne vecne legitímovaný subjekt v predmetnom súdnom konaní. Podľa žalovaného nebolo možné uzatvoriť zmluvy o postúpení pohľadávok medzi poškodenými ako postupcami a žalobcom ako postupníkom z dôvodu, že predmetom zmlúv o postúpení pohľadávok bolo postúpenie pohľadávok zo strany poškodených, ktoré žalobca ako veriteľ eviduje voči poškodeným ako dlžníkom (t. j. neexistujúci predmet postúpenia), a preto žalovaný považuje takéto právne úkony podľa ust. § 39 Obč. zák. za absolútne neplatné. Nakoniec žalovaný namietal absenciu konkrétneho prejavu vôle poškodených ako postupcov, týkajúci sa postúpenia samotnej pohľadávky.

4. Predmetné meritórne rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil tým, že nebolo sporným, že dňa 22.11.2017 prišlo k škodovej udalosti, pri ktorej bola na motorovom vozidle zn. Ford Focus spôsobená škoda, zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, ktorého vodič zavinil kolíziu a spôsobil škodu bola poistená u žalovaného, a oprava poškodeného motorového vozidla bola vykonaná v autoservise žalobcu. Cena servisných prác a materiálu spotrebovaného na opravu poškodeného motorového vozidla predstavovala 1.642,22 Eur. Sporné nebolo, že 14.03.2018 prišlo k škodovej udalosti, pri ktorej bola na motorovom vozidle zn. Toyota Auris spôsobená škoda, zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, ktorého vodič zavinil kolíziu a spôsobil škodu, bola poistená u žalovaného. Rovnako strany nesporevali opravu poškodeného motorového vozidla v autoservise žalobcu, cena servisných prác a materiálu spotrebovaného na opravu poškodeného motorového vozidla predstavovala 635,41 Eur.

5. Zmluvou o postúpení pohľadávky postúpil postupca na žalobcu pohľadávku vo výške 427,25 Eur, ktorú mal voči žalovanému z dôvodu poistnej udalosti č. 9526803853 zo dňa 22.11.2017, predmetom ktorej bola nezaplatená časť pohľadávky vo výške 427,75 Eur, predstavujúca rozdiel medzi fakturovanou škodou a škodou reálne uhradenou žalovaným, a príslušenstvo pohľadávky a zmluvou o postúpení pohľadávky uzatvorenou dňa 22.05.2018 postúpil postupca na žalobcu pohľadávku vo výške 174,21 Eur, ktorú mal voči žalovanému z dôvodu poistnej udalosti č. 9565561658 zo dňa 14.03.2018, predmetom ktorej bola nezaplatená časť pohľadávky vo výške 174,21 Eur, predstavujúca rozdiel medzi fakturovanou škodou a škodou reálne uhradenou žalovaným, a príslušenstvo pohľadávky.

6. Prvostupňový súd uviedol, že sa prioritne zaoberal existenciou podmienok vzniku nároku na náhradu škody, ktorú si žalobca ako právny nástupca poškodených, uplatnil v tomto konaní voči žalovanému ako poisťovateľovi, ktorý je povinný nahradiť priamo poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu škody vzniknutej poškodením veci, za ktoré poškodenie zodpovedá poistený. Poukázal na

judikatúru NS SR a na definíciu skutočnej škody ako ujmy, spočívajúcej v zmenšení majetkového stavu poškodeného a reprezentujúcej majetkovú hodnotu, ktoré bolo nutné vynaložiť, aby došlo k uvedeniu veci do predošlého stavu. Z tvrdení žalobcu, ktoré žalovaný nesporeoval vyplýva, že poškodené motorové vozidlá boli opravené a náklady na ich opravu vyúčtované faktúrami, uhradené neboli. To teda znamená, že poškodeným boli poškodenia motorových vozidiel odstránené, teda poškodené motorové vozidlá boli uvedené do predošlého stavu a na strane poškodených existuje záväzok voči žalobcovi (autoservis) na zaplatenie ceny opravy motorových vozidiel, ktorý záväzok si poškodení nespĺnili. V konaní nikdy nebolo tvrdené, že by prišlo k úhrade ceny servisných prác poškodenými autoservisom, naopak žalobca tvrdil, že poškodeným vznikla škoda bez ohľadu na to, či vynaložili finančné náklady v súvislosti s opravou poškodených motorových vozidiel.

7. Ku vzniku škody na strane poškodených v prejednávanej veci skutočne prišlo už poškodením motorových vozidiel v súvislosti s dopravnými nehodami zavinenými prevádzkou motorových vozidiel, ktorých zodpovednosť bola poistená u žalovaného, ale v tomto prípade boli následne poškodenia motorových vozidiel odstránené opravou v autoservise žalobcu, teda vozidlá boli uvedené do predošlého stavu a v súvislosti s uvedením do predošlého stavu nevynaložili poškodení žiadne majetkové hodnoty (servisné práce nikdy neboli uhradené). Teda zo skutkových tvrdení žalobcu vyplýva, že na strane poškodených neexistuje v momente rozhodovania súdu žiadna škoda, existuje len záväzok voči žalobcovi k úhrade ceny servisných prác, súvisiacich s odstránením poškodení na motorových vozidlách. Skutočná škoda však predstavuje zmenšenie (úbytok) majetku poškodeného oproti stavu pred škodovou udalosťou. Podľa ustálenej judikatúry však nie je za také zmenšenie majetkového stavu poškodeného možné považovať skutočnosť, že poškodenému vznikla povinnosť zaplatiť určitú čiastku svojmu veriteľovi (v tomto prípade autoservisu), ale až skutočnosť, že poškodený túto čiastku svojmu veriteľovi skutočne uhradil. Teda čiastka, ktorú poškodení dlžia žalobcovi ako svojmu veriteľovi, a ktorá bola postúpená na žalobcu a uplatnená proti žalovanému titulom náhrady škody, nepredstavuje skutočnú škodu, pretože na strane poškodených neprišlo k zmenšeniu ich majetkových hodnôt. Povinnosť poškodených ako dlžníkov zaplatiť svojmu veriteľovi (autoservisu) cenu opravy poškodených motorových vozidiel vznikla zo zmluvy o dielo, prípadne obdobnej zmluvy uzatvorenej medzi poškodenými a autoservisom, predmetom ktorej boli servisné práce na odstránení poškodení motorových vozidiel. Pokiaľ si povinnosť zaplatiť cenu opravy žalobcovi ako autoservisu poškodení nespĺnili, neprišlo k úbytku ich majetkového stavu a tým je vylúčený vznik skutočnej škody na strane poškodených. Samotná existencia pohľadávok tretej osoby (autoservisu) voči poškodeným, ani ak by táto bola judikovaná, sa totiž v majetkovej sfére poškodených úbytkom ich majetkových hodnôt neprejavuje. Pokiaľ žalovaný namietal, že postúpenie pohľadávok z poškodených na žalobcu je neplatným úkonom, pretože postupované pohľadávky neexistujú, pretože poškodení neuhradili fakturované ceny servisných prác, súd uvádza, že je možné postúpiť nielen splatné pohľadávky alebo pohľadávky, ktoré síce v momente postúpenia existujú ale nedospeli, ale je budúce pohľadávky, teda pohľadávky ktoré v čase uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávky ešte neexistujú a majú vzniknúť až v budúcnosti. V prejednávanej veci to však znamená, že poškodení síce platne postúpili na žalobcu pohľadávky voči žalovanému titulom náhrady škody, ale tieto v čase rozhodnutia súdu neexistovali, pretože faktúry za opravu motorových vozidiel neboli uhradené. Súd konštatuje, že žalobca si uplatnil svoj nárok predčasne, v momente keď tento nárok neexistuje, aj keď nie je vylúčené, že takáto pohľadávka voči žalovanému existovať bude a to potom, čo poškodení zaplatia žalobcovi cenu opravy poškodených motorových vozidiel.

8. Prvoinštančný súd ďalej poukázal na to, že pokiaľ žalobca poukazoval na podstatu poistenia, z ktorého nevyplýva, že by poistený/poškodený poistnou udalosťou mal najprv znášať finančné dopady rizika, ktoré si pre daný prípad poistil, preukázať tieto finančné dopady poisťovni a až tak ich preniesť na poisťovňu, tak vzťah medzi poškodenými a zodpovednostnou poisťovňou nie je vzťahom založeným poistnou zmluvou. Poškodený, resp. jeho právny nástupca si uplatňuje v súlade s § 427 Obč. z. nárok na náhradu škody voči tomu, kto mu túto škodu spôsobil, teda ide o zodpovednostný vzťah založený zákonom, pričom uplatniť si poškodeným náhradu škody priamo voči zodpovednostnej poisťovni umožňuje § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. Poistný vzťah je vzťah založený poistnou zmluvou o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, ktorú uzatvára vlastník motorového vozidla (v prejednávanej veci škodca) so zodpovednostnou poisťovňou. Z tohto zmluvného vzťahu (odhliadnuc od zákonného oprávnenia poškodeného podľa § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z.) však poškodenému žiadne nároky vo vzťahu ku škodcovi ani jeho poisťovni nevyplývajú. Preto v

tomto prípade nie je možné aplikovať tie zásady a postupy, ktoré sú aplikovateľné v prípade nárokov uplatnených z havarijného poistenia.

9. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods.1 a 2 C.s.p. v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p. tak, že úspešnému žalovanému priznal náhradu trov konania v rozsahu 100%.

10. Proti predmetnému meritórnemu rozhodnutiu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca dôvodiac podľa § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) C.s.p. tým, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

11. Žalobca v odvolaní uviedol, že prvostupňový súd dospel k záveru, že uplatnený nárok nie je dôvodný a preto žalobu žalobcu zamietol. Okresný súd svoj záver odôvodnil v bode 22 kde uviedol, že: „ku vzniku škody, ktorá vznikla v príčinnej súvislosti s dopravnými nehodami, na strane poškodených neprišlo.“ Na druhej strane si súd sám odporuje v ďalších bodoch rozhodnutia, pretože samotný súd v bode 5 a bode 6 rozsudku uvádza, že medzi stranami nebolo sporným, že dňa 22.11.2017 a dňa 14.03.2018 prišlo k škodovým udalostiam na predmetných motorových vozidlách poškodených, pri ktorých došlo k ich poškodeniu. V bode 20 zasa okresný súd uvádza, že: „ku vzniku škody na strane poškodených v prejednávanej veci skutočne prišlo už poškodením motorových vozidiel v súvislosti s dopravnými nehodami zavinenými prevádzkou motorových vozidiel, ktorých zodpovednosť bola poistená u žalovaného.“ Na jednej strane okresný súd uvádza v bode 20, že ku škode skutočne došlo v súvislosti s dopravnou nehodou, na druhej strane v bode 22 uvádza súd zmatečne pravý opak. V konaní pred okresným súdom bola teda spornou len výška tohto priznaného plnenia na náhradu škody a nie samotná existencia škody. Žalovaný tým, že priznal a uhradil poškodeným ich nárok na náhradu škody, hoci len v čiastočnom rozsahu, fakticky uznal, že na strane poškodených skutočne ku škode došlo. Tým, že žalovaný čiastočne priznal poškodeným nárok na náhradu škody v čiastočnom rozsahu písomne uznal svoj dlh v zmysle § 558 OZ, t. j. uznal svoje záväzky vzniknuté z poistných udalostí, ktoré je povinný uhradiť poškodeným v zmysle zákona č.381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a OZ.

12. Podľa žalobcu v konaní pred okresným súdom bola teda spornou len výška priznaného plnenia na náhradu škody a nie samotná existencia škody. Žalovaný tým, že priznal a uhradil poškodeným ich nárok na náhradu škody, hoci len v čiastočnom rozsahu, fakticky uznal, že na strane poškodených skutočne ku škode došlo. Tým, že žalovaný čiastočne priznal poškodeným nárok na náhradu škody v čiastočnom rozsahu, písomne uznal svoj dlh v zmysle § 558 OZ, t. j. uznal svoje záväzky vzniknuté z poistných udalostí, ktoré je povinný uhradiť poškodeným v zmysle zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a OZ. Ďalej žalobca poukázal na skutočnosť, že žalovaný v konaní dopĺňal dôvody pre nepriznanie plnenia, čím porušil ust. § 797 ods. 4 Občianskeho zákonníka, keď dodatočne zmenil svoj dôvod zníženia plnenia poškodeným. Následne súd v rozhodnutí uznal žalovaným uvedené dodatočné dôvody ako dôvody pre zamietnutie žaloby žalobcu, čo považoval žalobca za zjavné prekročenie právomoci, ak posudzoval skutkové otázky, a v dôsledku ktorých zamietol žalobu, na ktoré ex lege podľa ust. § 797 ods. 4 Občianskeho zákonníka nemal prihliadať. Napriek tomu uviedol, že fakt, že v čase rozhodnutia neboli faktúry za opravu uhradené, nemá žiaden vplyv na skutočnosť, že v prípade oboch poistných udalostí bola v majetkovej sfére oboch poškodených spôsobená ujma a to bez ohľadu na to, či k oprave motorových vozidiel vôbec došlo. Faktúry za opravu, ktoré sme súdu predložili, majú slúžiť len ako vyčíslenie výšky škody (výšky nákladov, ktoré sú potrebné na navrátenie motorových vozidiel do stavu pred škodovou udalosťou). Ak by platilo to, čo tvrdí okresný súd, že neuhradením faktúr za opravu poškodeným žiadna ujma v majetkovej sfére nevznikla, znamenalo by to ad absurdum. Súd preto iniciatívne rozhodol v rozpore s celou doterajšou ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít, že bez opravy motorového vozidla žiadna škoda nikomu nevznikne. Z podstaty samotného poistenia nevyplýva, že poistený, resp. poškodený by mal znášať finančné dopady poistnej udalosti, preukázať tieto finančné dopady poisťovni a až tak ich preniesť na poisťovňu. Požiadavka aby poškodení najprv uhradili faktúry za opravu svojich motorových vozidiel a až následne si svoj nárok uplatňovali voči poisťovni sa prieči okrem vyššie uvedených dôvodov aj samotnému princípu poistenia. Je absurdné tvrdiť, aby poškodený musel mať finančné prostriedky na úhrady faktúr za opravu vozidla a až následne by si mohol uplatniť nárok na náhradu škody voči poisťovni. Vzhľadom na uvedené skutočnosti žalovaný odvolaciemu súdu

navrhol, aby napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu žalobcov v 1. a 2. rade zamietne a žalovanému prizná nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, príp. aby napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

13. Žalobca v odvolaní ďalej poukázal na to, že okresný súd na pojednávaní konanom dňa 09.09.2019 poskytol svoje predbežné právne posúdenie, avšak to zjavne nekorešponduje so samotným výrokom rozsudku, ktorým súd žalobu zamietol. Okresný súd totiž vo svojom predbežnom právnom závere jasne uviedol, že považuje žalobu žalobcu za dôvodnú a od vyslovenia predbežného právneho názoru súdu do rozhodnutia vo veci samej pritom nedošlo k predloženiu iných nových podstatných dôkazov. Z toho je zrejmé, že zmena právneho názoru zo strany súdu bola svojvoľná bez podpory nového dokazovania. Takéto rozhodnutie súdu je potom prekvapivé a neočakávané. Takýmto postupom prvostupňového súdu došlo k odňatiu možnosti konať, a to tým, že žalobcovi bola znemožnená realizácia jeho procesných práv, ktoré mu Civilný sporový poriadok priznáva, a to právo navrhovať dôkazy či realizovať všetky prostriedky procesnej obrany za účelom rozhodnutia v jeho prospech. Účastník konania totiž navrhuje dôkazy práve v zmysle predbežného právneho názoru súdu a tomu prispôsobuje svoju aktivitu v konaní. Žalobcovi bola zmenou právneho názoru súdu bez zmeny v dôkazoch odňatá možnosť ďalej skutkovo a právne argumentovať ohľadne iného právneho posúdenia, t. j. právneho posúdenia v rozhodnutí vo veci samej, čím zároveň došlo aj k porušeniu práva na spravodlivý proces.

14. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.) prejednal vec v zmysle ustanovenia § 380 ods. 1 C.s.p. bez nariadenia pojednávania v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania a po oboznámení sa s obsahom spisu súdu prvej inštancie a s dôvodmi odvolania žalovaného došiel k záveru, že napadnutý rozsudok je potrebné zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

15. Odvolací súd sa v prvom rade zaoberal odvolacou námietkou žalobcu v zmysle § 365 ods. 1 písm. b) a to, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Ako je zrejmé zo zvukového záznamu z pojednávania dňa 9.9.2019, prvostupňový súd poskytol svoje predbežné právne posúdenie, v ktorom uviedol, že považuje žalobu žalobcu za dôvodnú a v nadväznosti na uvedený záver strany sporu uviedli na otázku súdu, že nemajú ďalšie návrhy na dokazovanie. Od vyslovenia predbežného právneho názoru súdu do rozhodnutia vo veci samej tak už ani nedošlo k predloženiu iných nových podstatných dôkazov a pojednávanie bolo odročené len za účelom vyhlásenia rozsudku, ktorého právne závery boli zmenené a odlišné od uvedeného predbežného názoru.

16. Krajský súd poukazuje na to, že obligatórne určenie sporných a nesporných skutkových tvrdení a vymedzenie predmetu dokazovania má zásadný význam pre ďalší procesný postup v kontradiktórnom sporovom konaní, čo platí aj na predbežné právne posúdenie veci. Postup súdu je pre strany a ich zástupcov na základe uvedených úkonov predvídateľný a transparentný a má umožniť objektívnu predvídateľnosť súdneho rozhodnutia a vytvoriť priestor na prehodnotenie vlastnej procesnej pozície. Pre súd síce majú tieto závery iba predbežný charakter a v záujme spravodlivosti a zákonnosti sa súd môže počas nasledujúceho konania v nevyhnutnej miere od týchto záverov odkloniť, ale potom je povinný umožniť stranám adekvátne reagovať na vzniknutú situáciu a vytvoriť im priestor na uplatnenie primeraných prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany vo vzťahu k ochrane ich subjektívnych práv a oprávnených záujmov. Ak má prezentovaný odklon vplyv na meritórne rozhodnutie, je v záujme preskúmateľnosti postupu povinný sa v odôvodnení vysporiadať s dôvodmi odklonu.

17. Relevantné znaky, ktoré charakterizujú procesnú vadu sú zásah súdu do práva na spravodlivý súdny proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva. Právo na spravodlivý súdny proces predstavuje možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia sa rozumie nesprávny (vadný) procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktoré sa vymykajú zákonnému, ale aj ústavnému procesno-právemu rámcu, a ktorý tak zároveň znamená aj porušenie procesných práv garantovaných Ústavou Slovenskej republiky. Pod pojmom „procesný postup“ (čo vyplýva aj z doteraz platnej konštantnej judikatúry NS SR k ust. § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. a judikatúry Ústavného súdu SR) sa rozumie faktická (ne)činnosť súdu znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení, resp. možnosť jej aktívnej účasti v spore, predchádzajúca vydaniu rozhodnutia.

18. K namietanému postupu súdu prvej inštancie v rozpore s § 181 ods. 2 C. s. p. odvolací súd uvádza, že o tom, aký bol procesný postup súdu prvej inštancie a ako prebiehalo konanie, si odvolací súd môže urobiť obraz len zo spisu. To, ako prebiehalo pojednávanie, súd zisťuje z obsahu zápisnice o pojednávaní zo dňa 09.09.2019 v spojení so zvukovým záznamom. Z uvedených záznamov vyplýva, že súd na pojednávaní oboznámil strany sporu s tým, ktoré skutkové tvrdenia považuje za sporné a nesporné a zároveň uviedol predbežné právne posúdenie, že považuje nárok žalobcu za dôvodný. Zároveň vyzval strany na prípadné doplnenie návrhov na vykonanie dokazovania, na čo zhodne uviedli, že ďalšie návrhy nemajú. V zásade platí, že postup súdu podľa § 181 ods. 2 C. s. p. bol pre strany sporu a ich zástupcov na základe uvedených úkonov predvídateľný a transparentný, avšak zároveň sa tu kladie väčší dôraz na zodpovednosť strany za jej vlastnú procesnú aktivitu a transparentné substancovanie skutkových tvrdení a dôkazných návrhov. Žalobca aj vzhľadom na skôr vydaný platobný rozkaz a na následné predbežné právne posúdenie predpokladal iné meritórne rozhodnutie a teda nepovažoval už za potrebné predkladať ďalšie potrebné dôkazy na preukázanie oprávnenosti a dôvodnosti uplatneného nároku resp. sa k veci ďalej vyjadrovať a uvedené ho limitovalo pri realizácii jej procesných práv. Zároveň je potrebné zdôrazniť, že súd pri výkone spravodlivosti nesmie byť obmedzovaný pôvodnými predbežnými závermi ani prípadným vlastným predbežným právnym posúdením, avšak bol potom povinný odklon od predbežného právneho posúdenia náležite vysvetliť a odôvodniť, čo neurobil.

19. Odvolací súd bol povinný vzhľadom na odvolacie dôvody žalobcu a aj z úradnej povinnosti prihliadnuť na porušenie procesných podmienok a aplikovať procesný postup podľa § 389 ods. 1 písm. b) C.s.p.

20. Za nemenej dôležité však odvolací súd považuje za potrebné poukázať aj na skutočnosť, že z obsahu spisu mal za preukázané, že ku škodovým udalostiam, ktoré sú konkretizované vyššie prišlo a na motorových vozidlách tam označených bola spôsobená škoda, zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkami motorového vozidla, ktorého vodič zavinil kolíziu a spôsobil škodu bola poistená, poškodené motorové vozidlá boli opravené a náklady na ich opravu, vyúčtované faktúrami uhradené neboli. To teda znamená, že poškodeným boli poškodenia motorových vozidiel odstránené, teda poškodené motorové vozidlá boli uvedené do predošlého stavu a na strane poškodených existuje záväzok voči žalobcovi (autoservis) na zaplatenie ceny opravy motorových vozidiel. V predmetnej sporovej veci postúpil postupca pohľadávku voči žalovanému, ktorá mala byť vyplatená titulom nároku na poistné plnenia z poistných udalostí na žalobcu, aby ju ten priamo mohol vymáhať od žalovaného. Odvolací súd nepovažuje obranu žalovaného, ktorá spočíva v tom, že žalobca nie je aktívne legitimovaný na podanie žaloby, za dôvodnú. Vznik nároku na poistné plnenie nastal samotnou škodovou udalosťou v dôsledku poškodenia motorových vozidiel, pričom nárok na náhradu škody vznikol poškodenému už momentom škodovej udalosti, v dôsledku čoho má nárok na úhradu účelných nákladov, ktoré mu vznikli v spojení s touto poistnou udalosťou.

21. Predloženými zmluvami o postúpení pohľadávok, uzavretými medzi poškodenou/poškodeným ako postupcom a žalobcom ako postupníkom, došlo k postúpeniu pohľadávok následne uplatňovaných žalobou (a tým aj k vysporiadaniu záväzkov medzi poškodeným a žalobcom), pričom postúpením predmetných pohľadávok, ktoré aj s poukazom na znenie ustanovenia § 525 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka nepredstavuje exces z pohľadávok, postúpenie ktorých je zákonom aprobované - bola založená aktívna vecná legitímácia žalobcu v predmetnom sporovom konaní. Vo vzťahu k namietanej neplatnosti predmetných zmlúv o postúpení pohľadávky odvolací súd uvádza, že absolútne neplatným je právny úkon vtedy, ak nie je urobený slobodne, vážne, určite, zrozumiteľne a bez možného predmetu plnenia (§ 37 Občianskeho zákonníka). Zmluvné strany v danom prípade jednak s poukazom na ustanovenie čl. III bod 4 zmluvy výslovne uviedli, že prejav ich vôle je slobodný a vážny, pričom z obsahu zmluvy je zároveň možné vyvodiť, že sa jedná o zrozumiteľný právny úkon obsahujúci predmet plnenia, ktorým je postúpenie nezaplatenej pohľadávky v konkrétnej sume ako rozdielu medzi fakturovanou sumou v zmysle faktúry za opravu motorového vozidla postupcu po škodovej udalosti a sumou už vyplatenou žalovaným. Uvedené skutočnosti tak preukazujú dostatočnú identifikáciu predmetu zmluvy, na základe ktorej nemôže dôjsť ani k jeho prípadnej zámene. Predmetnú zmluvu o postúpení pohľadávky je tak jednoznačne možné definovať ako platný právny úkon, od ktorého je možné odvodiť aktívnu vecnú legitímáciu žalujúcej strany sporu v danom sporovom konaní.

22. Na to, aby sa niekto stal účastníkom konania netreba, aby bol účastníkom hmotnoprávneho vzťahu, o ktorý v konaní ide; stačí, ak podá žalobu (v takom prípade sa stáva žalobcom) alebo aby bola proti nemu podaná žaloba (v takom prípade sa stáva žalovaným). Či však bude žalobca v spore úspešný, závisí od toho, či je účastníkom hmotnoprávneho vzťahu, z ktorého vyvodzuje žalobou uplatnený nárok. Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie znamená, že ten, kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotnoprávneho oprávnenia (žalobca), nie je nositeľom toho hmotnoprávneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide; o nedostatok pasívnej vecnej legitímácie ide naopak vtedy, ak ten, o kom žalobca tvrdí, že je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti (žalovaný), nie je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, o ktorú v konaní ide (viď rozsudok NS SR sp. zn. 3Cdo/192/2004 citovaný v rámci uznesenia ÚS SR sp. zn. III. 473/2014-17 zo dňa 01.08.2017).

23. Odvolací súd preto podľa § 389 ods. 1 písm. b) C.s.p. napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a podľa § 391 ods. 1 C.s.p. vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Povinnosťou súdu prvej inštancie tak bude v ďalšom konaní, v intenciách vyššie uvedených záverov odvolacieho súdu postupovať v súlade s relevantnými ustanoveniami C.s.p. so zachovaním všetkých procesných práv, ktoré stranám konania vrátane žalovanému prináležia. Okrem prejednávanej zásady bude súd aplikovať zásadu predvídateľnosti svojho postupu. Svoj právny záver zdôvodní zo zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzali do úvahy a stranám konania, vrátane žalovanému, dá odpoveď na podstatné a relevantné argumenty, aby riešenie konkrétneho právneho problému bolo jasné a zreteľne dané (porov. rozhodnutia Ústavného súdu napr. sp. zn. II. ÚS 193/06, III. ÚS 198/07).

24. Súd prvej inštancie zároveň v novom rozhodnutí rozhodne aj o trovách odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 C.s.p.).

25. Rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 veta druhá C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).